

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 BUDAPEST, V. BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
 „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetsége.)
 Telefon: 11—55—62.
 Postatakarékpénztári csekk számla száma: 25.153.

KIADÓTULAJDONOS:
 „FALU” MAGYAR GAZDA
 ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSEG

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 8. félre 4. negyedévre 2 P.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Külföldre egész évre 12, félre 6, negyedévre 3 P.

A hadisegélyezés és a hadigondozottak ellátásának újabb szabályozása

A hivatalos lap december 6-iki száma közölte a minisztérium rendeletét a hadisegélyezés tárgyában. Hadisegélyben kell részesíteni annak a bevonult hadkötelestnek támogatásra szoruló hozzátartozóit, aki a honvédség vagy seregparancsnokság legénységi vagy tisztviselési nemhivatásos állományában tényleges szolgálatot teljesít, vagy pedig közérdekű munkaszolgálatot teljesít. Az olyan kötelesek hozzátartozóinak seélyezése, akik hadkötelezettségre a honvédség kötelekben segítő szolgálat teljesítésével sznek eleget, nem vonhatók a len rendelt hatálya alá, hanem neknek a seélyezése a honvédelmi miniszter által korábban adott rendelkezések alapján történik.

A rendelet szempontjából hozzátartozónak kell tekinteni a bevonult feleségét, törvényes, törvényesített, örökbefogadott, mostoha vagy nevelt gyermekét, szülőjét, apaszülőjét, mostoha, örökbefogadó vagy nevelőszülőjét, apósát, anyósát, unokáját, testvérét, mostahatestvérét és a testvéreinek teljesen árva vagy félárva gyermekét, azasságosan kívül született hadisegélyben részesülő gyermekének anyját és végül a belügyminiszter által kivételes méltánosságából írsorolt azt a személyt, akinek elrtására a bevonultat szerződés, vagy bírói, illetőleg egyéb hatóági határozat kötelezi.

Hadisegélyt csak az után a hozzátartozó után lehet megállapítani, kit a bevonulás időpontjában a bevonult tartott el vagy aki később jutott olyan helyzetbe, hogy tartásáról a bevonultnak kellene gondoskodnia. Hadisegély csak akkor jár, ha a hozzátartozók bármely forrásból származó jövedelmének vagy bármely más bevételeinek egy hónapra eső átlaga nem adaladja meg 12.000 lakosnál nem nagyobb lélekszámú községben a havi 300 pengőt, 12.000 lakosnál nagyobb lélekszámú községben, úgyintén megyei vagy törvényhatóági jogú városban a havi 400 pengőt, Budapesten, Budafok, Kispeszt, Pestszenterzsebet, Pestszentlőrinc, Ákosfalva és Újpest megyei városokban, továbbá Albertfalva, Sepsel, Mátyásföld, Pestújhely, Ráosszentmihály és Sasalom községben a havi 500 pengőt.

A hadisegélyre való igényt nem lehet megállapítani, ha a bevonulás a hozzátartozó, illetőleg hozzátartozók jövedelmi, kereseti, állatában megélhetési viszonyaiban em idéz elő rosszabbodást.

A hadisegély összege

A rendelet ezután részletesen megállapítja, hogy az egyes községekben, illetve városokban a bevonult jövedelme alapján milyen összegű segély jár. Ez az összeg a 2.000 lakosnál nem nagyobb lélekszámú községekben 60 pengőtől 200 pengőig emelkedik, a többi hozzátartozó után pedig fejenként 35 pengő jár. A 12.000 lakosnál nagyobb lélekszámú községben, továbbá a megyei és a törvényhatóági jogú városokban a hadisegély jövedelem magassága szerint 75 pengőtől 250 pengőig emelkedik.

Budapesten és a fent felsorolt budapestkörnyéki városokban és községekben a hadisegély 90 pengőtől 300 pengőig emelkedik, a többi hozzátartozó után pedig fejenként 50 pengő.

Ha a bevonulás 1943-ban történt, akkor a bevonult jövedelmére vonatkozó összegeket 20%-kal, ha a bevonulás 1942-ben történt, 40%-kal, ha a bevonulás 1941-ben történt 60%-kal és végül, ha a bevonulás 1940-ben vagy ezt megelőző években történt, akkor 80%-kal kell emelni.

A bevonult hadisegély iránti kérelmet az illetékes csapatparancsnokságnál terjeszti elő. Ha a bevonult kérelmet nem terjeszt elő, azt a lakhelye szerint illetékes községi elöljáróságnál, polgármesternél, Budapesten a kerületi elöljárónál az érdekelte hozzátartozója is előadhhatja.

Ha a bevonult hősi halált halt, a szolgálattal okszerű kapcsolatban szerzett betegség vagy sérülés folytán a szolgálat megszűnése előtt meghalt, a bevonult szolgálat teljesítése közben eltűnt vagy hadifogságba került, a segélyt a háború megszűnését követő harmadik év végéig meg kell szüntetni. A rendelet ezután részletesen intézkedik arról, hogy milyen esetekben kell előbb megszüntetni a hadisegélyt.

Ha a feleség a házasságkötés előtt munkája jövedelméből biztosította megélhetését, ameddig a munkájának folytatására lehetőség van, hadisegélyben nem részesülhet. Ha a feleség a házasságkötés után a férfi bevonulásáig szülőivel vagy más eltartásra kötelezett hozzátartozóival közös háztartásban él és ezek öt továbbra is eltartani képesek, hadisegély nem jár addig, amíg ennek az állapotnak a fenntartására lehetőség van.

ELŐADÁS A PARASZT-HIVATÁSRENDELŐKÖTELESSÉGEIRŐL

A dolgozó nemzet paraszthivatásrendje értekezletre hívta egybe a mezőgazdasági egyesületek, testületek és intézmények vezetőit, hogy előttük ismertessék a paraszthivatásrend felállításának szükségességét és kötelességeit.

Az értekezleten Lendvay-Lintner János, a paraszthivatásrend helyettes vezetője mintegy kétórás előadásában ismertette, miként tűmörül majd a sok hivatásrend egy rendszerbe. Eddig az egyesületek, mondhatni, egymás ellen küzdve igyekeztek céljaikat elérni. Ezért osztattatva fel a pártvezető az egyesületeket, amelyek majd abba a hivatásrendbe illeszkednek bele, amely őket szakmájuk szerint fel tudja ölelni.

Ha a bevonult házasságát a bevonulás után kötötte meg, hadisegély csak akkor állapítható meg, ha a házasságból már gyermek származott.

A hadi és honvédelmi gondozottak pénzellátása

A minisztérium egy másik rendelete értelmében a hadigondozottakat megillető járadékok és egyéb pénzellátások az alábbi összegekben állapították meg:

A 11.206/1939. M. K. számú rendelet hatálya alá tartozó hadirokkantaknál, a tisztí ellátási csoportban I. járadék osztály havi 400 pengő, nevelési pótlék gyámotánként havi 50 pengő, II. járadék osztály 200, illetve 40 pengő, III. járadék osztály 80, illetve 30 pengő, a hadiözvegy havi járadéka 200 pengő az I. fokozatnál, a II-nál 150 pengő, a félhadiárva 60 pengő, illetve 45 pengő, a teljes hadiárva 150, illetve 100 pengő, a hadigondozott családtag járadéksegélye havi 60 pengő.

Az altiszti ellátási csoportban havi 250, 140, 50 pengő, hadigymoltankint pedig 35, 25 és 20 pengő, a hadiözvegy 120, illetve 60 pengő, félárva 50 pengő, a teljes hadiárva 90 pengő, illetve 60 pengő. A családtag járadéksegélye havi 50 pengő.

A legénységi ellátási csoportban havi 200, 120 és 50 pengő, a nevelési pótlék 35, 25 és 20 pengő, a hadiözvegy járadéka 120, illetve 60 pengő, a fél hadiárva 50 pengő, illetve 30 pengő, a szülőitlen hadiárva 90 pengő, illetve 60 pengő. A családtag járadéksegélye 50 pengő.

A rendelet ezután felsorolja, hogy az 1933. évi VII. törvények hatálya alá tartozó hadirokkantak milyen járadékot kapnak, majd megállapítja, hogy a hadiözvegy és hadiárva társadalmi helyzetükhöz mért megélhetése milyen jövedelem mellett van biztosítva. Mind a két rendelet december 1-ével hatályba lépett.

Lendvay-Lintner János végül kérte a megjelenteket, az egyesületek és intézmények vezetőit, támogassák a hivatásrendek vezetőit nehéz munkájukban, hogy az új egyesülés zökkenő nélkül bekövetkezhesse és a hivatásrend megkezdhesse építőmunkáját.

Képviselőház

Az országgyűlés képviselőháza december 7-én délelőtt 10 óra 35 perckor ülést tartott, amely iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. A kormány részéről Juresek Béla közéleti miniszter, Pálffy Fiedl gróf földművelésügyi miniszter és vitéz Szekváry Emil iparügyi miniszter vett részt az ülésen, amelyet Tasnádi Nagy András elnök nyitott meg és ezeket mondotta:

— Nehéz helyzetben jöttünk össze, hogy kötelességünket teljesítsük. Nem kétkeltem, hogy erre — bármi történjék is — mindannyian el vagyunk szorva. Isten áldja és segítse munkánkat és engedje, hogy hazánk visszacszeresét és újjraépítését szolgálhassuk.

Az elnök ezután kegyeletes szavakkal elparentálta a mult hónap elején tragikus körülmények között elhunyt Forster György országgyűlési képviselőt, akinek emlékét a Ház jegyzőkönyvében megörökítették, majd bejelentette, hogy Ember Sándor egyhavi, Cselenyi Pál, Irady Béla, Nyiry István és Pándy Antal három-háromhavi szabadságot kért.

Horváth Zoltán és Roszner István báró mentelmi joguk megszerését jelentették be, majd az elnök enunciatla, hogy az összeférhetlenségi bizottság tagjainak kisorsolására alapul szolgáló névjegyzéket a hatodik ülészakra összeállította.

A Ház az elnöki bejelentéseket tudomásul vette. A továbbiakban Alföldi Béla és Hadla Róbert mint az összeférhetlenségi állandó bizottság tagjai letettek a házszabályokban előírt esküt.

A gazdasági bizottság jelentésének felolvasása után az ülés véget ért.

A képviselőház december 9-én délelőtt 10 óra 30 perckor Tasnádi-Nagy András elnökletével ismét ülést tartott, amelyen a kormány valamennyi tagja résztvett.

Tasnádi-Nagy András elnöki előterjesztési során bemutatva a miniszterelnökhelyettes átiratát, amelyben az előző kormányhoz intézett a függőben levő interpellációk törlését kéri. A Ház a kérdésnek megfelelően a függőben levő interpellációkat törölte.

Bemutatta ezután vitéz Ujjfalu Gyáber és Nagybáky Antal országgyűlési képviselők levelét, melyben bejelentik lemondásukat mandátumukról.

Hóman Bálint napirend előtti felszólalása után a Ház áttért a Szentkorona egyik örének megválasztásáról szóló törvényjavaslat tárgyalására, amelyet Hadla Róbert előadó ismertetett. A Ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta és részletes tárgyalás céljából áttette a közjogi bizottsághoz.

Tóth Papp Elemér ismertette

ezután a Németbirodalommal 1942 október 24-én kötött második adóügyi pótegyezmény beickelyezéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet a Ház általánosságban elfogadott a részletes tárgyalás céljából áttett a pénzügyi és közjogi bizottsághoz.

A könyvtári és múzeumi, a számvizsgáló, majd a gazdasági bizottság jelentésének tudomásulvétele után Váczy György ismertette a mentelmi bizottság javaslatát *Bajcsy-Zsilinszky* Endre ügyében.

A Ház *Bajcsy-Zsilinszky* Endre mentelmi jogát a honvédezerkár főnöke bíróságának megkeresésére a mentelmi bizottság javaslata alapján felfüggesztette.

Az országgyűlés képviselőháza december 12-én délelőtt ülést tartott, amelyet 9 óra 30 perckor nyitott meg *Tasnádi Nagy* András elnök. Mindenekelőtt bemutatta *Vajna* Gábor levelét, amellyel belügyminiszterre történt kinevezése következtében az állandó igazoló bizottságban viselt tagátsági helyéről lemond.

A Ház hozzájárult ahhoz, hogy *Krudy* Ferenc képviselő gyógykezelését céljából egy hónapi szabadságra menjen, majd *Pajor*

Miklós, mint a közjogi bizottság elnöke, beterjesztette a Szentkorona egyik örök megválasztásáról szóló törvényjavaslat tárgyában a bizottság jelentését és a tárgyalásra a sürgősség kimondását kérte, amihez a Ház hozzájárult.

Incáncsy Papp Elemér, mint a pénzügyi és külügyi bizottság elnöke, beterjesztette a bizottság jelentését a német birodalommal 1942 október 24-én kötött II. adóügyi pótegyezmény beickelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában. Kérte a sürgősség kimondását, amihez a Ház hozzájárult.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a továbbiakban beterjesztette az 1945 január 1-től 1945 június 30-ig viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat előadópaként *Incáncsy Papp* Elemért jelentette be és a törvényjavaslat tárgyalására a sürgősség kimondását kérte. A Ház így határozott.

Tasnádi Nagy András elnök ezután bejelentette, hogy a 36 tagú országos bizottságban megüresedett tagsági helyeknek választás útján történő betöltésére technikai okokból a legközelebbi — december 14-iki — ülésen kerül sor.

Rövidített tanulmányi rend a mezőgazdasági főiskolákon és gazdasági akadémiaikon

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a mezőgazdasági főiskolák és a gazdasági akadémiaik egyes évfolyamain a tanulmányoknak rövidített tanulmányi rend szerint való befejezéséről.

A rendelet értelmében a magyar királyi mezőgazdasági főiskolák IV. évfolyamára az 1944–45. tanévben beiratkozott és kijelölt hallgatók a IV. évfolyam mindkét félévét az 1945 március 31. napjáig, félévközi megszakítás nélkül tartandó összevont tanfolyamon végzik el, amelynek szabályszerű elvégzése, valamint a VII. és VIII. félévek kötelező félévközi kollokviumainak eredményes letétele után a IV. szigorlatra bocsáthatók.

A magyar királyi mezőgazdasági főiskolák, valamint a magyar királyi gazdasági akadémiaik III. évfolyamára az 1944–45. tanévben beiratkozott hallgatók a III. évfolyam mindkét félévét az 1945 március 31. napjáig, félévközi megszakítás nélkül tartandó összevont tanfolyamon végzik el, amelynek szabályszerű elvégzése, valamint az V. és VI. kollokviumoknak

eredményes letétele után a III. szigorlatra bocsáthatók.

A fent szabályozott megrövidített kiképzések során főiskolai, illetőleg akadémiai évfolyamonként csak egy félévi tandíjat és egy-egy félévi mellékdíjat kell fizetni, a laboratóriumi díjat azonban mindkét félévre meg kell fizetni. Az ilyen évfolyamot a főiskolai, illetőleg akadémiai ügyvitel (beiratkozás, leekönyv láttomoztatás, egyeztetése, lezárása stb.) szempontjából úgy kell tekinteni, mintha egy főiskolai, illetve akadémiai félév lenne.

Az összevont félévek és tanfolyamok tanulmányi anyagát a tudományos szükséglethez e rendelkezésre álló időhöz mérten a tanári kar egyes kötelező tantárgyak hallgatását elrendelheti. Az összevont félévek és tanfolyamok tanulmányi rendjét a hatályos tanulmányi szabályzatok rendelkezéseitől eltérően a tanári kar úgy állapítja meg, hogy az előadásokra minél több időt lehessen fordítani és hogy a megrövidített tanfolyamok tananyaga a kiképzés eredményessége szempontjából összefüggő szerves egészet alkosson.

A rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Menekült gazdák jövedelem- és vagyonadó-hátralékának elengedése gazdasági lehetetlenülés esetében

Azoknak a menekült gazdáknak a tájékoztatására, akik az ellenség által nem érintett országrészekben is vagyontárggyal, jövedelemforrással rendelkeznek, illetve akik ezeken a helyeken is általános kereseti adó alá eső haszonhajtó foglalkozást űznek, az alábbi figyelmeztetést adjuk. A jövedelem- és vagyonadóról szóló hivatalos összeállítás (J. V. H. Ö.) 58. §. 1. bekezdés második mondata szerint, ha az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmény folytán a jövedelemforrás és vagyontárgy időközben megszűnt, vagy ha a tartozás behajtása az adóhátralékos megélhetését létező hátralék támadná meg, kivételesen is elengedhető. A pénzügyminiszter kiegészítő rendelete értelmében adóelengedésnek van helye akkor is, ha az adózótás alá vont jövedelemforrások és vagyontárgyak nem szűntek meg, azonban a jövedelem- és vagyonadótar-

zás behajtása az adóhátralékos megélhetését létező hátralék támadná meg, mert a tartozás behajtása által magának az adózónak és azoknak az életfenntartásának volna veszélyeztetve, akiknek az eltartására a hátralékos kötelezve van.

A kereseti adó alá eső foglalkozást űzők adóhátralékának elengedése iránt a kereseti adóról szóló hivatalos összeállítás (K. H. Ö.) 33. §-ának 2. bekezdése intézkedik, így ezzel az adóemmel kapcsolatban a menekült gazdák ugyanúgy, mint a jogcímen kérhetik az általános kereseti adóhátralékuk elengedését. Az adóelengedésre irányuló bélyegmentes folyamodványt az adóév végéig, tehát december 31-ig nyújthatják be a menekült gazdák átmeneti lakóhelyük szerint illetékes m. kir. adóhivatalnál (a fővárosban a kerületi kir. adófelügyelőnél). A kérelem felett elsőfokú a m. kir. pénzügyigazgatóság határoz.

A hadműveletek folytán elköltöző családtagok tartásának biztosítása

A Budapesti Közlöny a miniszterium 6190-1944. számú rendeletét a hadműveletek folytán elköltöző családtagok tartásának biztosítása tárgyában. Sok panasz merült fel abban a tekintetben, hogy a hadműveletek folytán, különösen a légitámadásokkal kapcsolatos kiűrés során a vidékre költözők családtagok eltartásáról a lakóhelyén maradt családfelelős gyakran nem gondoskodik. Mint ahogy a fennálló jogszabályok értelmében ilyenkor a feleség a tartási igényt csak per útján, a gyermekek pedig csak gyámhatósági eljárás útján érvényesíthették, a tartás biztosítása végett igen sűrűn mindkét hatóság eljárás igénybevételére szükség volna. Ennek a kettősségnek az elkerülését, de egyszerűsége és

társi igények minél hatásosabb érvényesítését célozza a rendelet, amely a szóban levő igények tárgyában külön nemperes eljárást lehetővé. A rendelet az eljárást általában bírói hatáskörrel utalja, de megfelelő rendelkezésekkel gondoskodik arról, hogy emellett a nemperes eljárásnak a keretét a felmerült igények minél gyorsabban és egyszerűbben legyen elbíráltathatók. Különösen jelentős rendletek az a rendelkezés, amely erre vonatkozó kérelem esetén lehetővé teszi, hogy az eljárás bíróság az ügy érdemében hozott határozatában egyúttal a végrehajtást is elrendelhesse, illetőleg családfelelősök szolgálati viszonyból származó követelését a családtagok tartására letilthassa.

Rendelet a vendéglátó-üzemekben egytál-étel kiszolgáltatásáról

A hivatalos lap közölte a közéleti miniszter rendeletét, melynek értelmében a vendéglátó-üzemekben (vendéglő, kávéház, kifőzés) délelőtt 11 óratól délután 4 óráig csak háromféle egytálételt szabad készíteni és kiszolgáltatni. A rendelkezés nem vonatkozik

friss, aszalt vagy főtt gyümölcs-salátafélékre, sajtra és cukrászsüteményekre. Egy személy részére délelőtt 11 óratól délután 4 óráig csak egy-egy tál ételt szabad kiszolgáltatni. Főzeléket tartalmazó egytál ételt menüként lehet kiszolgáltatni.

Halasztás mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi és egyéb vállalatok tulajdonosainak

A Budapesti Közlöny közölte a miniszterium 6160/1944. M. E. számú rendeletét, amely lehetővé teszi, hogy az ipari, kereskedelmi, bányai, kohó- és közlekedési vállalat tulajdonosa az üzlet körében keletkezett pénztartozások teljesítésére egy évi halasztást vegyen igénybe, ha a vállalat telepe, fióktelepe, üzeme, nyersanyag- és árukészlete vagy annak túlnyomó része az országban olyan területen van, amelynek hadműveleti kiűrését elrendelték, vagy amely ellenséges megszállás alá került, avagy ha a vállalat üzleti tevé-

kenységét túlnyomó részben ilyen területen folytatta.

Mezőgazdasági ingatlan tulajdonosa vagy haszonbélője is igénybe veheti a fizesítési halasztást, ha a mezőgazdasági ingatlan, vagy annak nagyobb része ellenséges megszállás alá került területen van. A halasztás engedélyezését az adós lakhelye szerint illetékes törvényszéknél kell kérni, ha pedig ennek a működése szünetel, bármelyik törvényszéknél elő lehet terjeszteni a kérelmet.

Átszervezik a rendőrséget

A kormány a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 141. §-ában foglalt felhatalmazás alapján rendeletet adott ki, mely szerint az államrendőrség végrehajtó közbiztonsági szolgálatot ellátó része katonailag szervezett őrtülszolgáltalakul át. Az őrtülszolgálat a fegyveres erő szervezetébe illeszkedik be, míg a rendőrségnek a fegyveres erő szervezetébe be nem illesztett része továbbra is a belügyminiszter főfelügyelete alatt végzi a fennálló jogszabályokban meghatározott hatósági teendőket.

A most kiadott 6220/1944. M. E. számú rendelet szerint a csendőrség és rendőrség egységes vezetése alá kerül. Az egységes vezetést a csendőrség és rendőrség főfelügyelője látja el. A csendőrség és rendőrség főfelügyelője a honvédelmi miniszteriumnak van alávetve, a belügyminiszter ügykörét érintő ügyekben azonban a belügyminiszterhez van utalva. A rendelet kimondja azt is, hogy a rendőrségi közbiztonsági szolgálatot ellátó tiszteket egységes rendőrtiszt karként a csendőrség tisztjeire, őrszemélyzetének tagjait pedig a csendőrség legénységét állományú egységeire megállapított rangosztályokba kell sorolni. A közbiztonsági szolgálatot ellátó tisztviselőit, a női munkaeörök kivételével, a honvédség tisztvisé-

lőire fennálló rendszer szerint külön szolgálati ágazatba kell sorolni. A közbiztonsági szolgálatot ellátó rendőrség működési területét szempontjából kerületi parancsnokságokra tagozódik és a parancsnokságok székhelyét, működési területét, valamint rendeltetését a csendőrkörületi parancsnokságok székhelyével és működési területével összhangban a honvédelmi miniszterrel egyetértően a belügyminiszter állapítja meg. A rendelet szerint az átszervezést november 31-ig kell végrehajtani, erről az érdekelt miniszterekkel egyetértve, a honvédelmi miniszter és a belügyminiszter gondoskodik.

A Máv felhívása az utazóközönséghez

Az utipoggyász-küldemények elkallódását a legtöbb esetben az körülmény idezi elő, hogy a poggyászdarabokról a kezelés közbe a nem eléggé tartós címzések beszakadoznak és az így kézbesíthetlenné váló esomagok tulajdonosát megállapítani nem tudják, mert a poggyászdarabokban nem benne a feladó nevét és címét tartalmazó felirat. A MÁV igazgatósága felhívja a közönséget, hogy vasúti küldemények feladása esetén esomagjait tartós címzéssel látja el, lölje meg, azonkívül a esomagokba a feladói és rendeltető helyi közelebbi címét tartalmazó papírlapot is helyezzen el.

A Nemzetvezető a m. kir. minisztérium előterjesztésére dr. vitéz **Endre László** m. kir. belügyi államtitkárt a hadművelési terület polgári közigazgatásának vezetőjévé, dr. **Szilágyi László** ny. főispán, budapesti lakost a hadművelési terület polgári közigazgatása vezetőjének helyettesévé kinevezte.

A Nemzetvezető a közellátásügyi miniszter előterjesztésére literári **Vágó Pál** dr. árkormánybiztost a közellátásügyi minisztériumhoz államtitkárrá nevezte ki.

Langsfeld Géza a polgári kabinetiroda főnöke

A Nemzetvezető a miniszterelnök helyettes előterjesztésére **Langsfeld Géza** dr. államtitkárt, a kabinetiroda főnökhelyettesét, polgári irodájának főnökévé kinevezte s ebből az alkalmából **Langsfeld Gézához** külön kéziratot is intézett.

Különleges hatáskörrel ruházták fel Budapest főpolgármesterét és a főispánokat

A m. kir. minisztérium a honvédelemről szóló törvény felhatalmazása alapján elrendelte, hogy a hadművelési területekre vonatkozó különleges közigazgatási szabályokról szóló rendelettel a hadművelési kormánybiztosra ruházott hatáskör további rendelkezésig a törvényhatóság területén a főispánt és Budapest székesfőváros főpolgármesterét is megilleti.

Rályázat az első világháborúból származó hadiársvák tartásdíj-segélyére

A belügyminiszter az 1914–18. évi világháborúból származó hadiársvák és hadigyámolt gyermekek részére az 1944–45. tanévre tartásdíj-segélyt engedélyez, melynek elnyeréséért a hozzájárulók vagy köteles képviselők előlten felszerelt kérvényt nyújthatnak be a belügyminisztérium XVII. osztályához (Babtonlelle). A tartásdíj összege 90 pengő.

A büntetőbíróóságok kivételes illetékessége

A Budapesti Közlöny közölte a minisztérium 6200/1944. M. E. sz. rendeletét a büntetőbíróóságok kivételes illetékességéről. A rendelet szerint abban az esetben, ha a háborúval kapcsolatos körülmények folytán az eljárásra egyébként illetékes büntetőbíróóság működése szünetel, avagy eljárásának megindítása vagy folytatása nehézségekbe ütközik, helyette az a hasonló hatáskörű bíróság válik illetékessé, amelyikhez a vádhatóság fordul. Magánvádban alapján indított vagy folytatott büntető eljárásra az előbb említett körülmények fennállása esetében a Kuria felidhet ki az egyébként illetékes bíróság helyett hasonló hatáskörű más bíróságot. A rendelet intézkedése a fiatalkorúak bírósága, az úrszababíróságok, a törvényszékek tagján tanácsa és a rögtöntitől bíróság eljárására is kiterjednek.

Szálasi Ferenc nemzetvezető látogatása a Führernél

A Führer főhadiszállásáról jelenti a német távirati iroda:

A Führer december 4-én fogadta Szálasi Ferencet, a magyar nemzetvezetőt, aki látogatáson Németországban időzött. A Führer Szálasi Ferencel hosszabb beszélgetést folytatott a Németország és a forradalmi hungarista mozgalom által egyesített magyar nemzet politikai, katonai és gazdasági együttműködésének összes kérdéseiről. A megbeszélést, — amely immár újból a két nép régi, hagyományos és bevált fegyverbarátságának és testvérségének szellemében folyt le, — áthatotta a német és a magyar nép szilárd elhatározottsága, hogy a védelmi harcot minden eszközzel folytatják és ehhez megteremtik az összes előfeltételeket is.

A Führernél folyt megbeszélésen német részről von Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, Keitel vezértábornagy és Guderian vezérezredes, magyar részről Kemény báró külügyminiszter és Beregfy vezérezredes, honvédelmi miniszter vettek részt.

December 4-én este a magyar nemzetvezető a magyar külügyminiszterrel és a honvédelmi miniszterrel, valamint kíséretének többi urával von Ribbentrop birodalmi külügyminiszter vendége volt. Szálasi kíséretében a külügyminiszteren és a honvédelmi miniszteren kívül jelen voltak: Henney altábornagy, Bagossy követ, valamint Nádas, Makay-Hollósy és Mészáros ezredesek. Ugyancsak jelen volt Veesenmayer német követ és magyarországi birodalmi megbízott és Meeser berlini magyar követ.

Szálasi Ferenc szkv. vezérkari őrnagy rendfokozatának visszanyerése

A m. kir. igazságügyminiszter Budapest 1944 november 15-én kelt rendelete szerint: *Szálasi Ferenc népe megszüntette a budapesti királyi büntetőtörvényszék előtt annak idején B. VIII. 1873–40. és B. X. 9465–137; valamint B. 2710–1937. szám alatt folyamatban volt hátrányos jogkövetkezmények.*

„Enek következtében megszüntek azok a hátrányos jogkövetkezmények is, amelyeket a katonai közigazgatási jogszabá-

lyok a fenti büntető ítéletekhez fűztek“.

Fentiek alapján

Szálasi Ferenc nemzetvezető-visszanyerter rendfokozatát. Szálasi Ferenc személyes parancsára régi rendfokozata helyett mint a gyalogsághoz tartozó rendfokozat nélküli honvédet a honvédség nem tényleges állományába helyezem.

Beregfy vezérezredes s. k.

A postatakarékpénztári betétkönyvtulajdonosok betétkövetelésüket bármely postahivatalnál igényelhetik

Abból a célból, hogy leköthelyüket elhagyni kényserülő postatakarékpénztári betétkönyvtulajdonosok betétkövetelésükhöz bármikor könnyen hozzájuthassanak, intézkedés történt, hogy

a magyar kir. Postatakarékpénztár közvetítő hivatalai (vagyis a postahivatalok és postautógnökségek) nemcsak a náluk, hanem bármely más közvetítő hivatalnál, vagy akár

magánál a magyar kir. Postatakarékpénztár központjánál váltott betétkönyvekre is teljesíthetnek rövid úton visszafizetéseket.

Ez azt jelenti, hogy a postatakarékpénztári betétkönyvek tulajdonosai a 10–10 naponként teljesíthető 1000 pengő visszafizetését ezáltal bármely postahivatalnál igényelhetik.

December 4–31. között d. u. 4 órakor kezdődik és reggel fél 8 óráig tart

AZ ELSÖTÉTÍTÉS

A Budapesti Közlöny közölte a honvédelmi miniszter rendeletét, amely szerint

a magánvilágítás elsötétítését az ország egész területén december 4-től december 31-ig délután 4 órakor kell végrehajtani és az elsötétítés reggel 7 óra 30 percig tart.

A törvényhatósági jogú és megyei városokban a esőkkentett közvilágítást a fentebb körülírt időpontokban kell végrehajtani. Az elsötétítés tartama alatt üzemben tarthatók azok az ernyőzetlen villamosüzemi közvilágítási lámpák, amelyek központilag kikapcsolhatók. A közvilágítást csak olyan községekben szabad fenn-

tartani, amelyekben egyrészt állandó hatósági rádióüzemleti szolgálatot tartanak, másrészt a közvilágítást a riasztásnak vagy a „zavaró repülésnek“ a rádióban történt közlésselől számított egy perccel belül központilag ki lehet kapcsolni. A közúti forgalomban résztvevő járműveknek a fényesökkel berendezést december 4-től 31-ig ugyancsak délután 4 óráig reggel 7 óra 30 percig kell használniok. Az elsötétítés időpontja előtt, de a világítás meggyújtása után bekövetkezett légitámadás, illetőleg a „nagyriadó“ elrendelése esetén mind a közvilágításban, mind a magánvilágításban az elsötétítést azonnal végre kell hajtani.

Olvásóinkhoz

A rendkívüli viszonyokra és lapkézbesítési nehézségekre való tekintettel, valamint a papírral való takarékoskodás érdekében a Falu-Gazdaságvétség ügy határozott, hogy hivatalos lapját, a VASÁRNAP-ot egyelőre csak minden hó 3. péntekjén jelenteti meg. Legközelebbi, a maihoz hasonlóan összevont számunk tehát 1945. évi január hó 19-én jelenik meg.

A honvédségnél is eltörölték a címeket

A honvédelmi miniszter most kiadott körrendeletében elsősorban Magyarország nemzetvezetőjének megszólításáról intézkedik. Magyarország nemzetvezetőjének megszólítása ezentúl: „Nemzetvezető“. A rendelet a továbbiak során a honvédség szolgálatában álló egyének „főméltóságú“, „nagyméltóságú“, „méltóságos“, „nagyaságos“ és „tekintetes“ címeinek használatát megszünteti. Ezentúl mindenkit rendfokozatán kell szólítani. A vezérezredeseket tehát a „vezérezredes úr“ megszólítás, az altábornagyokat „altábornagy úr“, a vezérőrnagyokat „vezérőrnagy úr“ megszólítás illeti meg szóban és írásban.

A honvédelmi miniszter további tájékoztatásul közli, hogy a vítezi jelleggel kapcsolatos „nemzetes“ cím és az egyházi címek: „tisztelendő“, „főtisztelendő“ stb. változatlanok.

A honvédelmi miniszter intézkedése ezzel visszaadta a honvédség kötelékébe tartozók igazi méltóságát: a haza szolgálatában becsülettel munkával kiérdemelt rendfokozat szerinti megszólítást. A rendelkezés így a honvédségi rangoknak, illetve rendfokozatoknak nemcsak a régi fényét adta vissza, hanem megvédte a „nemzetes“ jelleggel felruházott vítezket, akik vériük hullatásával bátor helytállással érdemelték ki ezt a megkülönböztető megszólítást.

Figyelem! Budapest I. műsorát december 8-tól kezdve a 226-os hullámhosszon is közvetítjük.

„GESAROL“

a legbiztosabb hatású porozó- és permézószersz, szívó és rágó kártevők ellen. Emberre és háziállatra ártalmatlan. Gyártja: J. R. Geigy A. G., Basel. Egyedárusító:

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

NÖVÉNYVÉDELMI OSZTÁLYA

Budapest, VI., Eötvös-u. 25/a

Honvédelmi nyugellátásoknak

és más járandóságoknak a postahivatalok által három hónapra előre való kifizetése

A honvédelmi minisztérium nyugdíjszámfejtésének átmeneti akadályoztatása folytán a Nagy-Budapest területén lakó és honvédelmi tárca terhére ellátást élvező nyugállományú katonai és polgári személyek az 1944 december havi, valamint az 1945 január és február havi nyugellátási díjakat, várakozási illetményeket, kegydíjakat, sörülési pótdíjakat, baleseti-, öregségi-, rokkantsági-, özvegyi- és árvajáradékokat és a nyugdíjasok ellátásából leltított tartásdíjakat az említett három hónapra egy összegben a Nagy-

Budapest területén levő bármely postahivatalnál azonnal felvehetik.

A járandóságok felvételére vonatkozó részletes utasítás a folyó évi július hó 25-én megjelent 166. számú Budapesti Közlönyben közzétett 42.961/eln. 4-7944. számú honvédelmi miniszteri rendeletben található.

Ennek a rendeletnek a rövid kivonata az érdekeltek részére készített „nyugellátási lap”, illetőleg „tartásdíj lap” hátulsó oldalán olvasható.

Menekültek anyakönyvezése

Tekintettel a hadműveleti területek kiürítésével kapcsolatos intézkedésekre, egyes egyházmegyéekben nagyon megnövekedett a menekültek száma. Erre való tekintettel a főpásztorok ilyen egyházmegyéekben elrendelték — és a felhivatalos katolikus hírigyőzők, a Magyar Kurír útján közlik — hogy a menekültek anyakönyvvezetésénél a születés, házasságkötés és halálozás esetén az anyakönyv jegyzetirovájában az arra illetékesek pontosan jegyezzék be hogy a gyermek szülei, illetve a házassalt vagy elhunytak honnan menekültek és melyik plébániához tartoznak. Intézkedés történt arra vonatkozólag is, hogy a plébániák, illetve a lelkészek vezetői mind sürűbben jelentsék be, hány menekült tartózkodik joghatósági területükön, közülük mennyi a katolikus és történetesen ezeknek lelki ellátásáról gondoskodik.

Be kell jelenteni

a vadgesztenyekészleteket

A paraszt hivatásrend felhívja a magánosokat, gazdákat, gazdaságokat, közületeket, üzemeket, gyárakat és egyesületeket, hogy 3 napon belül jelentsék be összegyűjtött vadgesztenyekészletüket a paraszt hivatásrend központjánál, Budapest, IX., Köztelek utca 8.

Kéményseprési alapdíjak

A november 22-én hatálybalépett 41.700. számú árkormánybiztosi rendelet kimondja, hogy a kéményseprőség egy havi legalacsonyabb javadalmazása Budapesten 400 pengő, más törvényhatósági és megyei városában 360 pengő, kis- és nagyközségek területén havi 300 pengő.

A kémény egyezsere tisztításáért járó alapdíj Budapesten 30 fillér, más városok területén 44 fillér, kis- és nagyközségek területén 50 fillér. A kéménytisztítási munkát kizárólag csak kéményseprő végezheti.

A magyaróvári Tejgazdasági

Kísérleti Intézet vizsgálja felül a márkázott vaját

Pálffy Fiedl földművelésügyi miniszter most kiadott rendeletével az állami ellenőrzőjegyvel forgalomba kerülő tejtermékek külön minőségi elbírálásával a Tejtermékek m. kir. Ellenőrző Állomása helyett átmenetileg a magyaróvári m. kir. Tejgazdasági Kísérleti Intézetet bízza meg. Ennek folytán az állami ellenőrzőjegy használatára jogosult üzemek a minőségi vizsgálathoz szükséges mintákat a magyaróvári m. kir. kísérleti Tejgazdasági Kísérleti Intézetbe kötelesek beküldeni.

Az új kenyérfejadag — napi 15 dgr

Kormányrendeletre december 13-tól, szerdától kezdve a napi kenyérfejadag személyenként 15 dekagrammra változik. A kenyérjegy egy szelvényére (két napi fejadag) 30 dekagramm kenyert kell kiszolgáltatni. A kenyér-árúsító kereskedők, vendéglátó üzemek, a kenyérváltójegy egy szelvényére továbbra is 5 dekagramm súlyú kenyert kötelesek adni. A váltójegyek kiadását

végző körzeti jegyfiókák és dohánytözdék december 13-tól kezdődően a kenyérjegy egy szelvényére, két napi fejadag, csak hatszelvényű váltójegyet adhatnak ki az eddigi nyolc helyett. Minden nyolcszelvényes kenyérváltójegyről két szelvényt le kell vágni. A nehéz testmunkás kenyérpótlójegyekre megállapított és kiszolgáltató fejadag nem változik.

ASSZONYOKNAK — LEÁNYOKNAK

HÁBORÚS KONYHA

A háborús ellátás nehézségei közepette a háziasszony ügyessége ugyancsak próbára van téve. Most nem lehet ragaszkodni ahhoz, hogy „én ezt így szoktam elkészíteni”, vagy hogy az előírt recept szerint ilyen és ilyen anyagokat kell az ételbe beleadni. Talpraesett, ügyes háziasszony sohasem sopánkodik, hanem számol a lehetőségekkel és azokhoz alkalmazkodik. Ha valami nincs, igyekszik olyannal pótolni, amit be lehet szerezni.

A zsírok nagy fűtőértékükkel fogva igen fontos szerepet játszanak a táplálkozásban, különösen a nehéz testi munkát végző embernél. Persze, korlátlan mennyiségben most az sem áll rendelkezésre, a falusi asszony azonban — ha többféle alakban is — elő tudja teremteni a szükséges mennyiséget. Zsír helyett kitűnően lehet használni az olajat, vaját, libazsír, margarint. A magyar háziasszony még mindig idegenkedik az olajjal való főzéstől, pedig az olaj a disznó- vagy libazsírnál könnyebben emészthető, szaga nincsen, ki-

adós és zsírtartalma 100 százalék. Tészta, hal kisütésére különösen alkalmas. Zsírfejlécek számít a fűstöltés és paprikás szalonja is, s így ezek fogyasztása mellett kevesebb zsír elegendő, hogy fedezzük téli kalóriaszükségletünket. A zsír és olaj vitamint nem tartalmaz, a vajban azonban többféle vitamint is ki lehet mutatni, ami különösen értékes teszi.

A margarin marhafaggyúból és növényi olajokból készül és főzéshez, sütéshez kitűnően felhasználható.

A zsír, különösen azonban a vaj könnyen bomlik, avasodik. Ezért a zsírosbődönt, olajoskannát, vaját mindig tartsuk hűvös, sötét helyen. Ügyeljünk arra, hogy a zsírosbődön tetején levő lyukak ne duguljanak el, hogy a levegő átjárhassa Pergamentpapírral leköttött bödön tetejét kötötűvel lyukassuk át. — Ha a vajunk megavasodik, olvasszuk ki. — A megavasodott zsírt sok hányammal és kockára vágott kenyérrel süssük ki és aztán mielőbb használjuk el. Kánya Terézia

— Parancsunk védelem volt, Minden áron ellen kellett állami az ellenséges előretörésnek. A hely, ahová felvontunk, tipikusan zárt, alföldi tanyavilág. Házcsoportok majorságokkal váltakoznak és köröskörül letarolt mezők, répatáblák, kukoricások. A vidék fő közlekedési vonala az esőrendű műút, előttünk vonul el. Ennek a forgalmát kellett figyelnünk, hogy a rajta esetleg meginduló támadást megállítsuk. Tíz ember volt körülöttem. A késő délután lassan alkonyatba hajlott, a szemérlődő eső előlött, éles szél támadt. Tisztában voltam azzal, hogy páncélosok támadása fenyeget, de ugyanakkor azzal is, hogy vele csak egymagam szállhatok szembe. Még pedig a kizárólagosan határos fegyverrel: az egyetlen darab páncélőköll, amelyet reggel kaptam a parancsnokságon.

Több ilyen fegyverünk, sajnos, nem volt, érthető tehát, hogy mily feltűnő gonddal helyezkedtem el vele az országút árkában, mily előrelátással készítettem el a kilövő helyet és hasonfektve, még a térdeim és a könyököm támasztógödrét is nagy vigyazzal vájtam ki. Nem bahráltham sokáig ezekkel a készülődésekkel, őrszemem éles kiáltása verődött fülemhez a távolból és nyomban rá embereim mormogása, amint tovább adták a figyelmüket:

— Ellenséges harcokcsik a műtűn! Teljes sebességgel közelednek!

A motorok dühörgése csakhamar felhangzott és másodpercről másodpercre erősödött.

— Fedezés! — Ezt kiáltottam. — Es elhatároztam, hogy felveszem a harcot.

Az ellenséges oszlop gyorsan közeledett. A zsükrületben hirtelen sötét árnyék jelent meg az út vonala felett, pillanatról pillanatra nőtt, közeledett. Az élen járó kocsi húsz lépésnyire bevártam és nyugodtan elvontam a kioldózár csappantyúját. Hatalmas detonáció, füst, láng és légnymás támadt.

— De már láttam is, hogy a harcokcsik ágyúja alatt, a közepem találtam el. A robbanás megpördítette és ezáltal elzárta az utána robogók útját. Az ellenséges oszlop fkezett, feltorlódtól megállt. Hogy meddig tartott a feszült csöndesség, nem tudom. A fekete szörnyetek egymás mögött felsorakozva, hörögve ziháltak az úton. Mi pedig némán a pulntuk és vártunk.

— A második gép csakhamar gázot adott és kikerülve a roncsot teljes sebességgel előreágtatott maga után húzva a többit.

— Ekkor azonban hátul és jobboldalt az alkonyatból ismét felbőgött a motorjai. Felujjongtam, mert tudtam, hogy saját páncélőcsinánk azok s nyomban meg is nyitották tüzüket a szovjet harcokcsikra. Veszteségünk nem volt, de fogadom, ha még néhány páncélőköll állott volna rendelkezésemre, az eredmény ugyanannyiszor több lett volna. Saját páncélőcsinánk még három T-34-est lötték ki, mire a többi elmenekült.

Eddig Dévényi László nagykanizsai származású, húszesztendőshadnagy úr elbeszélése.

De hogy tudósításunk egészen pontos legyen, a hír megjelenésének órájában hős tisztünk gallérlára már felvarták a második pár esilagot.

A magyarok Istene oltalmazza a főhadnagy urat a magyar föld és a magyar élet védelmének további útján.

A vagyenváltásbúza decemberi ára

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyenváltásában felelősen fizetendő búza árat a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben 1944 december hónapra szóló érvénnyel métermázsánként negyven pengőben állapította meg.

FELELŐS SZERKESZTŐ ES KIADÓ: MAYER EMIL SZERKESZTŐ: BARTOSS KÁROLY Aitalános Nyomda és Grafikai Intézet Rt. Bpest, Nyugozó-u. 3. Nyomdász felelős: Rácz István.

EGYETLEN PÁNCÉLŐKÖL A MAGYAR KÉZBEN

Dévényi László hadnagy hőstette

Ki ne hallott volna már a páncélőköll harci félelmetes eszközéről, a páncélőkörről. Egy pajzsformájú vért mögül lövi ki a harc és ha talál, majdnem minden esetben elpusztítja az ellenséges páncélost. A lényegében egyszerű szerkezet kezelése, maga a kilövés nagi hidegvért, bátorságot és testi erőt kíván. Legfőképp bátorságot, mert a lesben álló, felé rohanó célt 20-30 méternyire be kell várni.

Egyetlen darab „Faust” hatásának történetét vázoljuk az alábbiakban, kilövőjének, Dévényi László hadnagynak elbeszélése alapján. Dévényi fiatal, simaarcú ifjú, aligha több húsz esztendősnél. Szerényen arra kér meg, hogy ne sokat foglalkozzunk eszelekedeteivel, legfeljebb származási helyét, Nagykanizsát említsük meg, mert leginkább arra büszke, hogy szükebb hazájának fia közül ő is helyt tudt állni a harcban. A részletekről azonban sugárzó arccal, kigyúlt szemekkel a következőket adja elő:

C.HINOIN UJPEST